

Nestkast voor grote bonte spechten



Haagse Vogelbescherming

Instructies

Ophanghoogte boven 3 meter.

Bevestiging op (noord- of zuid-) oostzijde in bomen. Liefst met wat beschutting in de buurt om rustig te kunnen aanvliegen.

Jaarlijks vóór of na het broedseizoen schoonmaken. Nestkasten jaarrond laten hangen. Worden 's winters vaak als slaappleats gebruikt.

U steunt ons werk voor slechts € 15.- per jaar: word lid!

Haagse Vogelbescherming (HVB) en Vogelopvang "De Wulp"
Heliotrooplaan 15
2555 MA Den Haag

Contact: info@haagsevogels.nl

Websites: www.haagsevogels.nl en www.vogelopvangdewulp.nl

Giften: IBAN NL 12 INGB 0003 58 61 85

De **grote bonte specht** (*Dendrocopos major*) is een talrijke en wijdverbreide standvogel die broedt in bossen en allerlei cultuurlandschappen. De grote bonte specht zoekt zijn voedsel in vrijwel alle vegetatielagen. In de zomer voedt hij zich voornamelijk met insecten en andere ongewervelden, in de winter vooral met plantaardig voedsel, zoals zaden van naaldbomen.

De grote bonte specht is een relatief kleine spechtensoort. Een volwassen exemplaar is doorgaans 20 tot 24 cm groot en weegt 60 tot 110 gram. De spanwijdte bedraagt 34 tot 39 cm.

Het verenkleed is aan de bovenzijde overwegend zwart en aan de onderzijde wit, met uitzondering van de rode anaalstreep. De vleugels hebben aan de bovenzijde grote, ovaalvormige witte schouderlekken. De slagpennen hebben vijf of zes witte vlekken die zodanig zijn gerangschikt dat ze witte banden op de vleugels vormen. De drie paar buitenste staartveren zijn gebandeerd en duidelijk te zien wanneer de staart is gespreid. De staartveren stug en dienen ze als extra ondersteuning tijdens het klimmen. De kop is overwegend wit op de zijkanten en de keel. Vanaf de snavel loopt de zwarte baardstreep door in een grillige Z-vormige zwarte vlek, die naar beneden naar de borst en naar achter tot in de nek loopt. Het voorhoofd en het gedeelte rond de ogen is wit, de kruin is zwart. Het mannetje heeft een rode vlek in de nek, terwijl het vrouwtje een geheel zwarte kruin heeft.

De iris is roodbruin gekleurd. De snavel is grijs en heeft fijne veren rond de neusgaten, om het inademen van fijn zaagsel te voorkomen. De grijze huid op de poten is opmerkelijk dik, als bescherming tegen insectenbeten.

Juvenielen hebben een grote rode kruinvlek en een roze anaalstreep en lijken op de middelste bonte specht. De schouderlekken van een juveniel zijn vaak nog gebandeerd.

Ondanks het bonte, contrastrijke verenkleed is de grote bonte specht een relatief onopvallende vogel. Hij is zeer flexibel qua voeding en leefgebied en komt derhalve voor in allerlei typen biotopen met struiken of bomen. Hier speurt hij van beneden naar boven stammen af naar voedsel. De bewegingen zijn schokkerig. Tijdens het klimmen maakt hij kleine sprongetjes, waarbij hij zich met een poot afzet en met de andere neerkomt. De vlucht is typisch en sterk golvend.

De grote bonte specht is een veelzijdige opportunist, waardoor het hoofdvoedsel per leefgebied sterk kan variëren. Hij eet in de warmere periodes voornamelijk dierlijk voedsel, zoals insecten en hun larven en poppen. Hij foerageert van beneden naar boven op de boomstam, waarbij hij de bast beklopt om door insecten gegraven tunnels te vinden. De specht hakt een tunnel open en vangt de prooidieren met de punt van zijn kleverige tong. Hij kraakt ook nesten van zangvogels of kleinere spechten open voor eieren of kuikens. In de winter voedt hij zich vooral met plantaardig voedsel. Zaden van naaldbomen beslaan dan het grootste deel van zijn dieet. Hiervoor klemt de specht de kegelvrucht in een zogenaamde 'spechtensmidse', om vervolgens de zaden er uit te hakken. Naast zaden eet de grote bonte specht beukennotjes, eikels, noten, bessen en hars. Ook bezoekt hij regelmatig voedertafels, ook in stedelijk gebied.

De contactroep is een luid metaalachtig *kiek*. Soms herhaalt hij deze twee of meerdere keren, ongeveer eens per seconde. Bij opwinding wordt de roep sneller herhaald of laat hij een *tjet-tjet-tjet* horen. De alarmroep is een luid *kre-kre-kre*.

De grote bonte specht roffelt als afbakening van het territorium, waarbij het mannetje aanzienlijk vaker roffelt dan het vrouwtje. Het mannetje gebruikt tijdens de paartijd zijn roffel ook om een vrouwtje te lokken. De roffel op een stam of tak is, afhankelijk van de wind en de toestand van het hout, op grote afstand te horen. Hij gebruikt hiervoor vaker dood hout dan andere spechten en de roffel is korter en sneller. Een roffel duurt 1 tot 2 seconden en bestaat uit 10 tot 16 slagen per seconde, die net voor het einde worden versneld. Tijdens de paartijd en het broedseizoen roffelt de grote bonte specht vaker en langer.

De grote bonte specht is een holenbroeder. De nestholte wordt aan het einde van een kalenderjaar door het mannetje uitgehakt in een zachtere houtsoort van een volgroeide boom. Hij maakt het nest in zowel naald- als loofbomen. Ook oude nestholtes worden soms gebruikt. De nestholte is doorgaans vijftien tot dertig cm diep en heeft een met houtsnippers beklede bodem.

Wanneer een mannetje rond december een nieuwe nestholte heeft uitgehakt of een oude heeft uitgekozen, begint hij met zijn geroffel die dient als hofmakerij. Als een vrouwtje in het territorium deze roffel beantwoordt, volgt er verder baltsgedrag. Deze omvat onder andere dreigende bewegingen, zoals het opzetten van de kopveren.

In april en mei worden 4 tot 7 eieren gelegd, die in 11 tot 13 dagen worden uitgebroed. De jongen worden 3 tot 4 weken door beide ouders gevoerd. In de tweede helft van deze periode is dit nest eenvoudig te ontdekken, daar de jongen dicht bij het vlieggat continu om de ouders roepen. Ze laten een lawaaiig *vie-vie-vie*, *gee-gee-gee* en diverse zoemende geluiden horen. Wanneer ze worden verschrikt zullen ze echter snel weer terug in hun hol duiken. Uilen, kauwen en halsbandparkieten zijn nestconcurrenten van de grote bonte specht. (Bron: Wikipedia)